

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Felolvasó szerkesztő háborúban itta a szerkesztésért felelős: PURKESZ MÓR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Buzsáki-tér 2., telefon-szám: 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 korona. Megyéd évre 3 kor. 50
Fél évre 7 „ Egy hónapra 1 „ 20

Haditudósítás a pénzpiacról.

Ebben a háborúban azé lesz a végső győzelem, akinek zsebében az utolsó milliárd marad. A lényege ennek az igazságnak már Livinsnak a második pua háborúról írt gyönyörű fejezeteiben benne van, modern stílusban az angol külügyminiszter érdeme. Nagyon jellemző az angol létekre ez a teória, mely szerint nem a hadsereg a győzelem feltétele, hanem az, hogy a katonák elhagyják a lövöldözéseket, — de akár mennyire angol is a tétel, nem egészen hazugság. A világháború eseményei nem kizárólag a harc-tereken folynak le. A nemzetközi pénzpiacra éppen olyan elkeseredett csaták folynak a halottak és sebesültek száma ott sem kisebb, mint ahol az ólomgolyók aratnak. Semmi esetre sem lesz érdektelen az innen küldött haditudósítások fölött szemlélet tartani.

Francaország katonai tökére-tétele talán nem bizonyos még, de a gazdasági összeomlást, amilyent még nem látott a világ, már el nem kerülheti. Nem kell hozzá husz milliárd hadsereg se — Bismarck mondta annak idején, hogy ennyit kellett volna kérni öt milliárd helyett — a decabre már megvan. S ezt elsősorban annak a husz milliárdnak köszönheti Franciaország, amivel kitűnő szövetségese, az orosz tartozik neki. Az már az annexió idején is veszedelemben forgott a francia fináncpolitikusok már akkor kétségbeesve állapították meg, hogy ezt még a győztes Oroszország se tudja megfizetni. Hát a legyőzött hogy tudná! A francia kisfőke legalább negyed részét el fogja veszíteni az orosz értékekbe fektetett pénznek, mint ahogy az utóbbi években elvesztette a mexikói, brazil, argentinai rengeteg befektetését felől, Törökországban gyümölcsöző tőkéjét pedig elveszít teljesen. Hozzájárul mindezekhez a francia járadék ársése, a a háború után esedékes bankbuktások sorozata s az elmaradhatatlan hadisarc s az eredmény az lesz, amit már Bismarck elért volna, ha el nem számítja magát: Franciaország másodrangú hatalommá süllyed.

Ugyanazok a veszteségek, amelyek az exotikus papírok devalvációjával érték a franciát, még fokozottabb mértékben érték Angliát, melynek speciális pénzügyi politikája nagy veszedelmére vált a háború alatt. Anglia eddig se kész pénzzel, hanem főleg clearing útján bonyolította le a maga rengeteg forgalmát. Hogy most ez a forgalom fennakadt, fennakadt vele együtt az egész angol pénzforga-

lom. Az angol bank tehát ma a legkedvezőtlenebb helyzetben van, mert a giró betétek a tudósítások bizonyossága szerint is majdnem teljesen megszűntek s a fedezeti arány megromlott. Az elkerülhetetlen bajt tetézte az angol kormány az az ügyellen intézkedése, mely kényszer munkával bűnteti azt, aki az ellenséges államokkal kötött szerződéseket elfektetné, vagy velük szemben fizetési kötelezettséget teljesít. Ezzel tehát milliókat nyri Anglia, de a külföldi államok retorziós intézkedései már a háború első négy hetében négy milliárd koronát vontak el az angol pénzpiacról. Hozzához hozzávesszük, hogy Anglia exportterekedelmé megszűnt s a külföldi hajóutvrosokat elvesztette:

örömmel állapíthatjuk meg, hogy Anglia legalább is annyit veszített már, mint Franciaország. Belgium és Oroszország volna még hátra. Belgium nagyon gazdag ország volt, de a németek éppen azokra a területekre tették rá a kezüket benne, melyeken gazdagsága alapul. A belga ipar géocentrális, melyből a belga export táplálkozik. Oroszország pénzügyi krízisének évek óta francia államkölcsönökkel takargatja s minden magánvállalkozást ott elavdósa a francia tőke finanszírozza. Erről tehát nem kell beszélni. Nem kell rólunk és szövetségeseinkről se: a dióácsokéink óriási sikere a pénzügyileg is megnyert háborút jelenti.

Przemysl második ostroma eddig semmiféle eredménnyel nem járt és a vár egyik erődje sem szenvedett az oroszok vad rohamadacára sem jelentékenyebb károkat. A hadvezetőséggel közölték, hogy a vár védőinek helyzete olyan, hogy Przemysl további sorsáért nem kell aggódni.

Bécs, nov. 28.

A lapok jelentik Salzburgból: Sylvester dr. képviselőházi elnök tábori levelezőlapot kapott a Przemysl várában tartózkodó Malik képviselőtől, melyet repülőgéppel hozott a várból. Malik, aki tudvalevőleg mint önkéntes automobilos teljesít szolgálatot, kártársi felvételét küldi az összes képviselőknél és közli, hogy Przemyslben az összes körök, a polgári lakosság is a legteljesebb bizalommal és meggyőződéssel hisz az oroszok-magyar fegyverek győzelmében.

Harcban áll az egész orosz tartalék.

A döntés már nem késik soká.

A kárpáti betörők el vannak vágva a főseregtől.

A mai harcok, dacára a hideg télnek, az oroszok részéről még elkeseredettebben folynak, mint a háború kezdetén. Az oroszok elkeseredett támadását azonban a szövetséges hadak mindenfelé győzelmesen verik le és tömérdek zsákmányt ejtenek. És annak dacára, hogy ma már harcban áll az oroszoknak minden tartalék serege, a döntés nincs messze, mely a szövetséges hadak dicsőségét fogja hirdetni.

Szerbia teljes összeroppanása már csak igen rövid idő kérdése. Délen hadseregünk lépésre lépésre győzelmesen nyomul előre és rövid időn belül urává lesznek Krágujevácnak és Nisnek, mely után Szerbia megszűnik földrajzi fogalom lenni.

Mai híreink a következők:

Kassán nincs veszedelem.

Kassa, nov. 28.

Azokkal a riadó hírekkel szemben, amelyek Kassán keringettek s amelyek minden komolyabb ok

nélkül izgalomba ejtették a lakosokat, Blánár Béla dr. polgármester a következő közleményt tett közzé:

A hadparancsnokság értesítése folytán közhírré teszem, hogy a városból való eltávozásra ok nincsen.

A riadó hírek terjesztői ki fognak nyomoztatni és a legszigorúbban megbüntettetni.

Höfer jelentése.

Orosz Lengyelországban a csata az arcvonal nagy részén az álló harc jellegét öltötte. Nyugat-Galiciában csapataink a Duna-jec alsó folyásán át előrenyomult orosz erőket visszatartják.

A Kárpátokban is folynak a harcok.

Höfer vezérőrnagy, a vezérkari főnök helyettes.

Przemysl ostroma.

Bécs, nov. 28.

A hadvezetőségtől illetékes helyre az a jelentés érkezett, hogy

Az oroszok kiüzése a Kárpátokból.

Nyíregyháza, nov. 28.

Eperjesről közli a szorosvármegyei alispán, hogy a Sárosmegyébe betört orosz hadakat csapatainknak sikerült kiverni a megye területéről.

Részlet az újabb kárpáti harcokból.

A tegnap Nagyváradra szállított sebesültek közt volt egy székely népfőlkész, aki résztvevett az újabb kárpáti harcokban, amelyekből a következő részletet mondta el:

— Mi a ... szoros szájánál állunk. Fenn a hegyháton, a szoros országuja fölött, mind a két oldalon sok ágyunk állott. A szájuk letelé látogott, a szoros útját figyelték. Az országot mellett, egy pár méter magasságban a hegy oldalába vágott gyalogósvány kuzódik. Jobbról balra itt lapultak meg a mi előőrseink, a fák törzsei a zuzmarás bokrok tövében. Így vártuk a muszkákat. Már három napig fekvőnk az olvadó hóban, a hideg sárban, mikor a kezük ágyul bődömből kezdtek ... Két-öt rendekben jött a muszka csapat. Az előőrseink az volt a parancsuk, hogy amikor a szorosát egész hosszában elpték az oroszok türeljenek. Ez volt a jel, amire a fentlevő tűzerek már napok óta vártak. Hirtelen delután már adótedett, mikor elhangzott a sorfűz. Megnyiták az ágyuk torkát és öntötték a siető arapnel zuhatagot. Órákig tartott ez a tűzharc, a nélkül, hogy mi egyetlen lapon orral is látnak volna. Hajaiban

asztán annál inkább láttunk. Jöttek futva, rohanva mifelénk. Viasza nem mehetett, mert utjukat állta a sereg zóme. Megkaptuk a rohamra a jelt. Az őrnagy ur fuvastott rohamot... Gyere muszka! Ordítottunk mi mindent... Szur-tunk!... Nem is láttuk, hogy hová. Ők löttek... Nekem a képmbe ömlött egynek a vére... De nem igen találta... De ritkultak aztán... Az őrnagy mindenütt ott volt... Mintha őrdög lenne... Már nappal volt, mikor letörték az izzadságot... Az ágyuk még szóltak... Én nem tudom mi lett, mert elesem... Engem pangóéttal szurt meg egy orosz.

Harcok az argonnei erdőben.

Sosensal, nov. 28.

Havreből jelentik: A magánjelentések által informált francia képviselők nagyon elégedettek az argonnei erdőben folyó harcokkal. Sembat miniszter, aki több napig Rouenben tartózkodott, igyekezett eloszlatni néhány tekintélyes képviselő aggodalmait és különösen arra hivatkozott, hogy a legfontosabb pontokat a németek legvadabb támadásuk dacára sem voltak képesek elragadni a hőiesen küzdő francia csapatoktól. Francois Brunet képviselő tábori postán érkezett levelezőlapokat mutatott a miniszternek, amelyekben több francia tiszt annak a „nem éppen mértékadó, de annál jobban meglátott véleményének” ad kifejezést, hogy az argonnei erdőben folyó harc, sajnos sem a németek előnyére fog végződni. „Mi feláldozzuk magunkat, de tudjuk nagyon jól, hogy vérünk vesztett ügyért ömlik”, — írja egy hadnagy. — A „Le Petit Havre” ehhez azt a megjegyzést fűzi, hogy az argonnei erdőben hőiesen küzdő franciák piaccsere pontosan tájékozza a németek kétségbeesett helyzetéről a Párisban.

Azt mondják, hogy a franciák részéről a Vienne le Chateau elfoglalása óta 12.000 ember és ijesztően nagy számú tiszt esett el az argonnei erdőben. A Bretagne-ba egymásután érkeznek vissza az argonnei harcra vonult katonákhoz látott levelek ezzel a megjegyzéssel: „Mort au champs d'honneur.” (Megtört a becsület mezeyén). Hír szerint Joffre tábornok bejelentette, hogy a hét végén megkezdte ezt a rendkívül nehéz harcot.

Anémetek és franciák ágyui.

Páris, nov. 28.

A „Newyork Herald” párisi kiadása szel kapcsolatosan, hogy az angolok új ágyukat konstruáltak, öszerevonult kritikai mond az egymással szemben álló hadseregek tüzéséről. Ez a kritika természetesen elfogult, de mindjárt ezzel a megállapítással kezdődik: A német nehéz ágyúk a mostani háboruban a legelső helyet foglalják el. Ezek működésének hatását az eddig előttr eredmények alapján lebecsülni nem lehet, sőt ehhez határozott rosszakarati kellene. Az egyes francia ágyutípusok azonban a kezelés köznyúsága

és a célzás biztonsága tekintetében fölülte állanak a német ágyúknak. A németek sokszor meg voltak lepve a francia tüzéség lövéseinek biztonságától. A németek most olyan ágyukat akarnak beállítani, amelyeknek a kezelése és szállítása könnyű és célzás biztonságuk is nagyobb.

Téli harcok az Yser mellett.

Berlin, nov. 28.

Rotterdamból jelentik: A Tild tudósítója jelentik Dänkirchenből: A közvaterok tartósakká váltak és megnehezítették az operációkat. Erős fagy is állott be, amely a posványos talajt megkeményítette és a puha földet darabos tömeggé változtatta, amely a lovasság előrehaladását és az ágyúk elhelyezkedését akadályozza.

Igazán csodálatraemelő, hogy milyen halálmegevetéssel kísérelték meg a német utászok a legújóbbi napokban, hogy az áradást és Ysert is áthidalják. A legújóbb golyózáporban sa tájítottak és megmaradtak munkájuk mellett. A tüzéségi párbaj alatt az őszes városok és falvak rendkívül sokat szenvedtek, de a legtöbbet Nieuport, bár Beaume őt is erősen bombázták. Itt tartózkodott elsősor a királyi család és itt fogadta Albert király Polcseré közlésségi elnököt is.

A bolgárok szerbiai győzelmeinkről.

Szófia, nov. 28.

Bolgár jelentések szerint csapataink erőies előnyomlása a szerb hadsereget végképp lejutotta. A szerbek az utóbbi harcok során óriás veszteségeket szenvedtek. Sok emberük, rengeteg hadi-készletük került csapataink kezébe. Szergejnek oly sikerrel üldözik a szerbeket, hogy ezek képtelenek a mutatkozó hiányokat pótolni s az ezredeket hadiszerrrel és élelemmel ellátni. Boljovics és Srum tábornokok a kragujeváci második védelmi vonalon akarnak állást foglalni. A két tábornok seregének védelméről Stepanovics tábornok iparkodik hátréval gondoskodni. Szergejnek oly erőiesen üldözik a szerb csapatokat, hogy azok nem tudnak lélegzetek jutni a kizártak tartózkodó, hogy a szerb sereg akár a második, akár a harmadik, nsi vonalon biztos pozíciót foglalhasson el. A bolgár lapok a szerb sereg szerepét már csak néhány hétre becsülik. A szerbek sorsát megocsiéltelnek tekintik, úgy hogy Potiorek jóslata pontosan be fog válni: Na még újév előtt elesik. A menekülő szerbek ellepik egész Bulgáriát. A szerb főhadiszállást, bir szerint Mladenovácba fezik át.

Szerb tiszt csapataink értékéről.

A „Neue Freie Presse” harcéri tudósítója, Roda-Roda beszégetést folytatott egy foglyul ejtett szerb főhadnaggyal, aki a következő érdekes közléseket tette:

— A Kolubara-magaslaton az

osztrák és magyar ágyúk rejtett helyről tüzeltek a szerbekre, akik nagy veszteségeket szenvedtek. Az ágyú oly jól el volt rejtve, hogy a felderítésükre kiküldött szerb őrszolgák sem bírták megtalálni. Végül maga a főhadnaggy állt egy különítmény élére, hogy kikémlelje, hol áll az ágyú. Ekkor azonban az osztrák-magyar gyalogos katonák bekerítették s meg kellett magát adnia.

A szerb hadsereg állapotáról így szilatozott:

— Lőszereiben és élelmiszereiben nincs hiány. Nyomasztó hiány jelentkezik azonban a tisztelben. A szerb csapatok hangulata elég jó, remélik, hogy Kragujevácnál négy héig főbírlák majd tartóztatni az osztrák és magyar csapatokat. Onnan szíán Nisbe vonulnak vissza és igyekeznek a döntést áprillig elhuzni.

A főhadnaggy szerint a szerb vezérkar már a háboru kezdetétől fogva tisztában volt azzal, hogy Ausztria Magyarország legújó Szerbiát. A szerbeknek csupán az a feladatuk, hogy amennyire csak lehet, megnehezítsék a győzelmet és hogy menél több erőket lekössék.

Előre a Kolubara mentén.

Nov. 28.

A Kolubara-menti harcok kedvezően haladnak. Tegnapi is, az ellenség szívós ellenállásának ellenére is, csaknem valamennyi arcvonalon tért nyertünk. Körülbelül 900 foglyot ejtettünk és egy ágyút zsákmányoltunk. A readkított kedvezőlen időjárás, a lapályok feneketlen talaja, valamint az a körülmény, hogy a magaslatokon a közvaterok minden kilitást megakadályoznak, a hadműveleteket megnehezítik ugyan, a csapatok harci hangulata azonban az arcvonalról érkezett jelentések szerint kitűnő.

Szerb kegyetlenkedések.

Szófia, nov. 28.

„Bolgár Távirati Iroda” jelentik: A Mucedóniából érkező jelentések állandóan rossz híreket hoznak. A lakosság rendkívül sokat szenved a szerb tisztviselők elnyomásától: ezek minden vagyonuktól megfosztják a lakosokat és leírhatatlan kegyetlenkedéseket követnek el velük szemben. Legújóbb egy csoport irreguláris katoná bevonult Szekulice, Kratowo kerületi helységbe és komitácik kutatásának ürügye alatt végigfosztották a házakat és eközben a szokott brutalitásokat követték el. A nők valamennyien, családtagjaiknak jelenlétében, erőszakot követték el. Számos más helységeiben a férfiakat letartóztatták, börtönbe vették és kegyetlenül megkínózták őket, mert adatokat akartak az állítólagos forradalmi mozgalomról. Néhány ilyen szerencsétlen márilir öngyilkos kísérletet követett el.

A török főhadiszállás jelentése.

Konstantinápoly, nov. 28.

A főhadiszállás kommunikéje jelentik: A hadszíntereken a helyzet általában nem változott. Amint ma megállapítást nyert, Moghelelnél négy ágyút zsákmányoltak az ellenségtől, melyek közül kettőt használatatlanná tettek.

A törökök előnyomlása Batum felé.

Konstantinápoly, nov. 28.

A Tanin katonai munkatársa a török seregek Batum irányában történt előrehaladásának, melyet a főhadiszállás tegnapi kommunikéje is hírlal adott, nagy stratégiai jelentőséget tulajdonít. Morgaul közölg, melynek megcsillását már jelentette, szük völgyben fekszik az Arivlatól Batumba vezető úton, a Morgaul folyó kanyarulatánál. Borcska meglehetősen jelentős város. A török csapatok ezzel mintegy az első lépést tették meg Batum ellen. A szerzett zsákmány arra enged következtetni, hogy az oroszok vad menekülésben kerestek menedéket. A török csapatok olyan pozícióba nyomultak előre, melynek legrövidebb távolsága a török határól 12 kilométerre, legmesszebb eső távolsága pedig 30 kilométerre van.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Nov. 29. Vasárnap Róm. katán. Szilveszti. ap. Protestáns Szilveszti. ap. Görög orosz november 13. Ar. sz. János Nap kel 7 óra 19 perckor, nyugszik 4 óra 13 perckor.

Időjárás. Lényegtelen hőváltozás és elvétel, inkább csak délen megkeleten, csapadékkal. Sürgönyprognozis: hűvös, délen, keleten elvétel csapadék Déli hőmérőskál: 10° fok.

— Közgyűlés a városnál. Megemlékezünk már arról, hogy Makó város képviselőtestülete Nagy Sándor közgyám tisztelésére rendezése ügyében rendkívül közgyűlést tart.

— Istentisztelet a reformátusoknál. Ma délután 9 és délután 2 órakor az Ó templomban Nagy Károly readei lelkész, az Új templomban ugyanezen időben Berceky László readei lelkész prédikál.

— A legújóbbi veszteségi kimutatás. A hadvezetőség által kiadott legújóbb veszteségi kimutatás a következő csanádmegeleket foglalja magában:

Szucsán János 2 h. gye. 7. sz. Sajjény sebesült.

Szurok János 2 h. gye. 7. sz. Nagyak 1890 sebesült.

Tornyán Tivadar 2 h. gye. 11. sz. Sajjény sebesült.

Tumner József címzetes szakaszvezető 2 h. gye. 2. sz. Battonya 1890 sebesült.

Turák György szakaszvezető 2 h. gye. 8. sz. Kevermes 1891 sebesült.

Vandár Mihály 2 h. gye. 7. sz. Nagyak 1885 sebesült.

Varga Béla szakaszvezető 2 h. gye. 8. sz. Kevermes 1890 sebesült.

Veres József 2 h. gye. 6. sz. Battonya 1881 sebesült.
Vig István freiter 2 h. gye. 5 sz. Királyhegyes 1892. sebesült.
Viktor György 2 h. gye. 2. sz. Mezőhegyes 1881 sebesült.

Az időjárás. Meteor jelent: A bolygók állása az emyább idő kifejlődésére kedvezők, de már a 30 iki hideg száraz, segli ezt ebben a december 2-iki, különösen pedig a 4 iki változási nap, úgy hogy a következő napokon az időjárás jellegét a Nap megfigyelésekből tudhatjuk meg leginkább, mert ha ennek felületén szóródni látnak az a 3 foltot, mely most ott látszik, akkor még a 15 iki hideg időnk visszafelé fordít, ellenesetben kitartóbb hidegre lehetünk elrendszárlve, kitartósan december 4 én és ennek hatáskörében. Ezl köve főleg 10 én vagy közvetlen e hóról változó jellegű időnk fejlődik ki a enyhültebb és csapadékos alakul ez 15 én a ennek hatáskörében, mely eső, vagy havasod is lehet. Erős szeleket a 17 iki hoz, különösen e dátumot követőleg, melyhez a nagyobb hideget a 27. és 31 iki változási napok fejtik ki havazással. A napfoltok jelenleg is meglehetősen sűrűn követik egymást, amelyeknek viselkedésétől sok függ időjárásunk jellegét illetőleg.

Irások kerestetnek. A szegedi népfelkelési parancsokhoz távirati rendelkezése szerint folyó hó 30 án reggel 8 órára hat 37-42 éves közötti b.) alosztályú népfelkelő irak rendelkezés be népfelkelési irakhoz az igazlati feljezítése végett. Felhívásnak mindazon 37-42 év közötti katonatiszt ki nem képzett b.) alosztályú népfelkelők, kik irak munkáját teljesítésére képesnek érzik magukat, hogy beküldjék eszterómelede végett folyó hó 29 én, vasárnap délután 10 óráig a főjegyzői hivatalnál jelentkezzenek. Az illető meghódáskéri a katonai titkártól megfelelő térítést (szepidit) kapnak.

Gyanús elmarás. Szilágyi Imre nevű makói fiú tegnap egy kóbor kutyá megharapta, miért is védoltása végett ma felzárkózták a kudarpesti Pasteur intézetbe.

Tűz volt az éjjel. Ma éjjel 1 órakor Szács Péter Gr. Vay utca 12. számú házában kigyuladt egy 10 méter hosszú kotárca és leégett. Az épület biztosítva volt a így a kár megtértül.

Megszűnt állatbetegség. Kis királyhegyes és apátava közszeg területén a járványoszerű ragadósaraj és körömfájás megszűnt, miért is a hatóság feloldotta a forgalmat zárlatot.

Elvesztett takaréktári könyv. Szalkay Sándor levelező tegnap a főtérén elvesztett egy 190. számú Csanád vármegyei hitelszövetkezeti könyvet. A károsult kéri a becsületes megtalálót, hogy a könyvet neki visszaadja sziveskedjék.

Öngyilkos makói asszony.

Halál a kutban.

Tegnap a késő esti órákban különös módon dobt a magától az életet egy jóraváló makói iparos felesége. Ideges rohamában kuba vetette magát, hol csak ma találták meg hozzátartozói.

Az öngyilkos asszony Lentei Károlyné, született Eder Iona, kinek a Megyeháza-utcában van lakásuk.

Lentei Károlyné már régebb idő óta ideges volt és közvazete már nem egyszer aggodott ezialta. Ő maga ugyan nem emlegette az öngyilkosságát, de buskomorságából következtetve közvazete kellő óvatossággal figyelte a nagyon beteg asszony minden lépését.

Tegnap este Lenteiné egyedül maradt otthon. Ezt az időt használta fel a szerencsétlen asszony borzalmas tervének végrehajtására. Általán Jó Károly nevű szomszédjának udvarára, hol egy ősi zellen pillanatban a kuba dobt a magát. Mikorra reggel észrevették, már halott volt.

Lenteiné öngyilkosságával széleskörű rokonságot borított gyászba.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmek.

(661)

88. fejezet.

Az agg vőlegény.

A városban ezalatt óriási volt a felháborodás a merész rablóátmadás miatt. Ilyesmi még nem történt, mióta Róma áll, annak pedig már több mint kétszer esztendője.

A kifosztottak között Róma legelőkelőbb patricius családjai szerepelnek, sőt van közöttük egy bíbornok is, ki az eljegyzési ünnepélyen az egyház fejét, a római pápát képviselte.

A nap sárú tömegekben verődött össze az utcán a izgatottan tárgyelta e hallatlan esetei.

A napilapok zúgtak, sőt az olasz kamarában e tárgyban interpelláció is történt.

A Vatikán lapjai természetesen felhasználták a kedvező alkalmat, hogy nagyot üssenek az olasz kormányon, melynek istentelen uralma alatt ilyen dolgok történhetnek.

Mamapság odáig fajultak a viszonyok, hogy a békés polgárok élete már fényes nappal is vesztőlyeztetve van.

A miniszterelnök egész fel volt dühödve a hivatala a rendőrfőnökök.

Mi dolog ez? rivált rá leanjtó tekintettel. Hát odáig fajult a közbiztonság, hogy a banditák fegyveresen mernék benyomulni a legelőkelőbb patriciusok házaiba? Tudja-e, hogy ez még nem történt Róma ionállása óta? Hogy n történetek az? Vajon az ön rendőrei semmi sem vettek észre? Aludtak talár, vagy nem is állottak a számukra kijelölt helyeken? Beszéljen, mivel tudja menteni ezt a határtalan hanyagságot, ezl az óriási stendriánt?

— Excellenciád válaazolt erre a rendőrfőnök, a rendőrséget e tekintetben vád nem érkei. Már

magam is kérdőre vontam aiantas közveimet s ezek azzal védekeznek, hogy ör bizony látták a banditákat, de ezek népénekseknek adták ki magukat.

Hallatlan bárgyuság, fakadt ki a miniszterelnök. És az ön rendőrei ezt parazo elhitték és tovább megmaradtak aluszékony-ságukban.

Bocsánat, kegyelmes uram, maga a herceg kapusa is népénekseknek vélte és bebocsátotta őket.

Egy kapus, topogott dühösen a miniszterelnök. Egy kapustól én valamicskével többet várjak talán, mint a readorfőnököktől? Azt mondod önnek Bombial, nekem ezokat a banditákat előteremise, és azt az elrablott leányt vissza-szerezze, ha állása kedves. A vatikáni lapok ugyis minden alkalmat felhasználnak, hogy a királyi kormányt szidják s a jelenlegi olasz közigazgatást pillengérré állítsák. Ez az eset viz volt az ő malukra. Még jó lesz, ha ő felesége a királyi nem hivatal és elégedetlenségét nem nyilvánítja.

E pillanatban udvari staféta jött. Ő felsége a király sürgős magán kihallgatásra maga elé kívánja a miniszterelnököt. Így hangzott a kabinetiroda parancsa.

(Folyt. köv.)

Figyelem !

Az Augusztá-alap gyorssegély, Makó és vidéke részére hozzám küldte a

vas-gyűrűket

becserelés céljából. Aki ilyen csaréini vagy vásárolni óhajt, mindennap eszközölheti. Kívánatra választás végett házhoz is elküldöm.

Vidékre több darabot csere végett elküldök.

Halász Á. Kossuth-utca 11. sz.

BÖRCSÖK LAJOSNÉ

női varrónó

és fodrásznő

akár a varrást, akár a fodrást azot házánál is elvállalja.

Lakás: Acsev. állomás épület.

POÓR ENDRE

gyógyszerésznél kapható Makón

VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer, szeplő, májfolt, aró- és kézvrösség és mindentéle bürtlisztátalanság ellen

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfijító szer.

Ára: Vilma krém 1 korona. Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajfijító 1 korona pipetteszorok több kiállításos érmekekkel voltak kiállításra.

Egy bő tejelő

kis fias tehén van eladó. — Cim a kiadóhivatalban.

Táncitanítási felhívás.

Alulírott van szerencsém igen tisztelt szülők és gyámok b. tudomására hozni, hogy f. évi december hó 1-én

a téli idényre

a táncitanítást

megkezdem. Tanítani fogom úgy a régi, mint a legújabb táncokat. S hogy tanítványaim ezeket teljesen elsajátíthassák, a tanítást határidőhöz nem kötöm. Addig járhatnak hozzám tanítványaim, míg minden táncot a legkitünőbbben el nem sajátítottak. Mitán pedig én a városban már évtizedek óta működöm, a n. é. közön-ség legnagyobb meglegedése és legteljesebb elismerése mellett, ez elég biztosítékot nyujt arra nézve, hogy táncintézetemben az illem és a rend legpontosabb betartása mellett folyik a tanítás s így minden szülő bátran roám bízhatja gyermekét. — Tanítom táncokon kívül az illemet, a társaságban való viselkedést és a csinos testtartást. Felkérom tehát az igen tisztelt szülőket és gyámokat, hogy gyermekeiket minél előbb beiratni sziveskedjenek.

Iratkozni mindenkor lehet lakáson, Gróf Vay-utca 250. sz. a., hol most is es'énként állandóan folyik a tanítás.

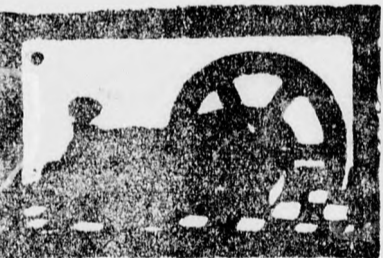
A n. é. közön-ség szives pártfogását kérve, maradox

tisztelettel

Schwarz Miksa

okl. táncitanító.

Elismert legjobb motorok !

Világhírű eredeti „Körting”

Diesel motorok

Szivógáz

és benzinmotorok. ::

Cséplőgarnitúrák benzin- és nyersolajkomobillal. Benzines magánjárók.

Meglepő újdonság !

Nyersolajmotorok

keresztfejvezetékekkel.

Gellért Ignác és Társa mérnöki iroda

Budapest, V. Koháry-utca 4. szám.

Saját érdekében kérjen! Italanul árajánlatot

Legmesszebbmenő jótállás !

Kedvező fixetési feltételek !

Egy szobás

garzon lakás

előszobával, vilanyvilágítással, kis verandával KIADÓ.

Cim a kiadóhivatalban.

Allítsa meg

a rikkancsot és kérjen tőle egy „Makói Független Ujság”-ot, megtalálja benne amire szükség van.

Figyelem!

Uj vízmentes ponyvák és kender-zsákok, morzsolók és mérlegek, motoros fűvágó fűrészek, patenzáros tejes-kannák, kitűnő torpedó karrosseriás 4 üléses autó, egy kitűnő Yost-írógép olcsón eladó
Glück Samu cégnél Makón.

Legjobb

asztali- és gyógyborok

Iritz Sámuel özv. cégnél

kaphatók.

Herés árpa szalma, polyva

kiszáradt és ölenként eladó közel a városhoz

RITZ MIKSÁNÁL.

1920|1914.

Magyarcsanád község előljárósága.

Árverési hirdetmény.

Magyarcsanád község tulajdonát képező és körülbelül 389 kath. hold bökény kir. kincstári telepen gyakorlandó

v a d á s z a t i j o g

Magyarcsanád község házábanál 1914. évi december hó 15-én délelőtt 9 órakor nyilvános árverésen 1915. évi augusztus hó 1-től 1921. évi július hó 31-ig terjedő időre haszonbérbe adatik.

A kikiáltási ár évi 10 korona, melynek 50 százaléka az árverés megkezdése előtt a községi pénztárnál letétbe helyezendő.

Részletes árverési feltételek Magyarcsanád község jegyző irodájában a hivatalos órák alatt (délelőtt 8 órától délután 2 óráig) megtekinthetők.

Magyarcsanád, 1914 november 12.

Magyarcsanád község előljárósága.

Háboruban levőknek

küldött csomagból ki ne feledjen egy üveg

BOROLIN nevű sósborszesz háziszert,

mely hamarosan megszünteti a szaggyűjtéseket és szúrásokban szenvedők fájdalmait és új erőt ad a kimerült testnek. — Ár 1-20, 2 és 2-50 korona.

Készíti Borovszky K., Bpest, II. Margittraktart 47.
Makón kapható Popper Gyula drogeriájában, Iőtér.

Miután kiadóhivatalunk elhatározta, hogy mindazoknak arcképeit, — akik a haretéren ontják véréüket e nehéz megpróbáltatások idején — albumban örökíti meg, felhívjuk mindazokat, akik egy ilyen diszes albumban akarják látni hozzátartozóik hű arcképét, azoknak fényképeit minél előbb szerkesztőségünkbe behozni szíveskedjenek, úgy hogy

HŐSEINK**NAGY****ARCKÉP-CSARNOKA**

mentől előbb kiadható legyen. Tehát mindenki, aki egy ilyen arckép birtokában van, legyen az férj, apa, fiu, testvér, vagy rokon, — siessen beadni fényképét és segítsen bennünket ezen nemes cél elérésében. Befizetés az albumban való megjelenésre 1 korona, egy ilyen diszes kiállítású album az összes helybeli és csanádmegyei hősök arcképével 1 korona és ezen képekről 20 drb. levelező-lap szintén 1 korona, amit részben az album előállítására, részben a vörös-kereszt egyesület javára fordítunk. Kiadóhivatalunk célja nem nyereség vágy, éppen ezért egy helybeli és csanádmegyei hősnak sem szabad hiányozni e diszes arckép-albumból.

Nyomatott Dr. Kiss Pálnak a „Makói Független Ujság” tulajdonosa berendezett gyorsajtóján. Makón